

BOULEVARDTEATERN:

Sagan om den lilla farbrorn

Av Barbro Lindgren

Foto Martin
Skoog

HANDLEDARMATERIAL

Hej!

Det här är ett handledarmaterial för er som ska se eller har sett Boulevardteaterns teaterföreställning ”Sagan om den lilla farbrorn”. Pjäsen är skriven av Tomas von Brömssen och Lars-Eric Brossner och bygger på en bok med samma namn av Barbro Lindgren. Vi som gjort materialet är Roger Westberg (regissören) och ensemblen (Gustav Lundkvist, Palle Söderberg och Elinne Leanderson).

Här finns tips och inspiration till uppföljningsarbetet ni kan göra efter teaterbesöket. Att tillsammans med barnen bearbeta, reflektera över, och leka kring det ni sett, fördjupar teaterupplevelsen och är ett roligt sätt att släppa lös din och deras kreativitet. Ambitionen med detta material är att inspirera er pedagoger att arbeta vidare med föreställningen på era förskolor respektive skolor. Eller varför inte låta temat finnas med under en längre period och genomsyra den dagliga pedagogiska verksamheten. Handledarmaterialet utger sig inte för att teoretiskt ringa in hela tematiken.

Använd materialet helt efter eget huvud och hjärta. Låt det inspirera er pedagoger att fördjupa barnens teaterupplevelse.

Det kan ses som olika delar eller en helhet, och ni kan välja att arbeta vid ett tillfälle eller så delar ni upp det på flera.

INLEDNING

Materialet är upplagt i fyra delar med olika lekar och dramaövningar och den femte delen vänder sig till er pedagoger. Under efterarbetet är det bra om ni är flera pedagoger med, en av er håller i övningen och övriga deltar aktivt i övningen/leken. Ni är experterna och känner era barn och föreställningens målgrupp (3-8 år) skiljer sig. Gör de övningar och delar som ni tycker fungerar i er barngrupp och håll det enkelt, krångla inte till det och ni hinner det ni hinner. Genom att ge barnen tillfällen att utifrån en konstnärlig upplevelse erbjuda en aktivitet av eget skapande och bearbetning, ger vi barnen möjlighet att utvecklas till självständiga individer. En förutsättning är att själv få skapa och ta del av andras skapande. Det hjälper barnen att upptäcka och förstå sig själva och sin relation till omvärlden. Och att göra det

tillsammans med andra barn stärker jaget och är en viktig del i barnets socialiseringsprocess.

Del 1. Inför teaterföreställningen:

Innan ni går på teatern kan det vara bra om ni pratar vad teater är för något och vad det innebär att gå på en teaterföreställning. Några barn kanske har varit på teater förut och andra inte alls. Vad tror ni att man gör där? Är det som att titta på film hemma i soffan? Måste man vara knäpptyst? Får man skratta?

Se till att även du som handledare tar dig tid att lyssna och njuta av föreställningen så blir det lättare med övningarna efteråt. Man behöver inte vara tyst på vägen till teatern eller i foajén. T.o.m. i salongen får man prata lite och kommentera det som sker på scenen eller svara om skådespelarna ställer frågor till publiken. Däremot ska man inte prata om andra saker för då blir det svårt för de andra i publiken att följa med. Även skådespelarna bli störda av det. De är ju levande människor som står på scenen. Inte några på TV.

Var i god tid men, om det är möjligt för er, inte i alltför god tid så att inte barnen hinner bli trötta innan de ska gå in och se på föreställningen.

Del 2. Vad handlade pjäsen om?

Återkoppling genom samtal och skapande aktivitet. Kom ihåg pjäsen tillsammans. Sitt i ring och låt barnen berätta vad de minns från pjäsen.

Efter teaterföreställningen kan barnen ha många tankar och funderingar som de gärna vill dela med sig av. Börja gärna med att de tysta får tänka på något de minns från föreställningen. Därefter kan de få berätta sina minnen för varandra, det kan vara en detalj, en

händelse, något från scenografin eller kanske musiken. Ni kan antingen låta barnen berätta i turordning eller låta dem berätta fritt och fylla i varandra. Var med och ställ frågor om någon har svårt att komma ihåg. Glöm inte att bidra med ett eget minne.

Utifrån era minnen är det lätt att diskutera teatern vidare:

- Vad var roligt, överraskande, sorgligt, läskigt?
- Vad tror ni farbrorn längtade efter? Varför?
- Vad är ditt bästa tips mot ensamhet?
- Vad kan vi göra om vi ser någon som är ensam?
- Vad kan vi göra om vi känner oss ensamma?
- Vad är det för skillnad på att vara ensam och att vara själv?

Låt gärna barnen fantisera vidare om sagan:

- Var tror ni hunden kom ifrån?
- Var tror ni flickan kom ifrån?
- Vad tror ni de alla gör idag?

Del 3. Exempel på fler sätt att arbeta vidare med:

- Hur ser ensamhet ut för dig?

Måla utifrån egna tankar eller ta inspiration från någon händelse/scen ur föreställningen. Låt det ni kommer ihåg gestaltas i form av teckning / målning. Klipp och klistra, använd olika tyger, färgat papper och annat material och gör ett gemensamt collage.

- Lek charader och låt ett barn visa en känsla och de andra barnen gissa. T.ex. ensam, glad, trött, pigg, rädd, arg, sprallig, blyg...

- Lyssna på något av fiolstyckena som Farbrorn och Hunden spelade och dansa/visa med kroppen hur musiken känns. (Sök på: Czardas av Monti, Hungarian Dance no. 5 av Brahms).

Del 4. Teaterlekar:

”I leken är allt möjligt”.

Fantasiövningar, förvandlingar och gestaltning .

För att komma igång:

Följa hunden

Barnen står i ett led efter varandra och den som står först styr. D.v.s. den gör saker, går längs väggen, ålar på golvet, kryper under en bänk, viftar på svansen och alla andra följer efter och gör likadant. Efter ett tag låter man nästa barn leda. ”Hunden” kan själv bestämma när hon/han vill lämna över. (Är det så att något barn aldrig vill lämna över får de vuxna gå in och styra upp det.) Eller så säger de vuxna till när det ska bytas ledare.

Hund-kull.

Alla barnen står i en ring och får i uppgift att under leken vara hund till den kompis som står till höger i ringen. Se till att alla minns vem de har där. Sedan börjar själva kull-leken. En vuxen är kullare och jagar barnen. När någon blir tagen måste denne stå still och ropa på hunden tills rätt hund kommer och ger en kram till en fångade som då blir fri och kan springa runt igen. För de allra minsta barnen kan det fungera bättre om det är en kullare och en hund. Då behöver de inte hålla reda på vem de ska rädda utan behöver bara ropa på hunden tills de blir befriade av en kram.

Koncentrationsövningar:

Spegelövning

Dela in barnen i par. Låt dem sedan stå mitt emot varandra, den ena tar upp sin hand och den andra sin och följer den förstes rörelser med sin hand, som en spegelbild.

Säg åt dem att ta det lugnt och göra långsamma rörelser i början.

Låt dem hålla på några minuter medan den förste leder övningen, sedan byter de så att den andra är den som leder, efter ett tag kan man ta med hela kroppen om de får impuls till det, men se till att din

kompis hänger med!

Sedan är det dags för det magiska, båda eller ingen styr! Be dem försöka bara titta på den andras hand och låta det ske, ta det lugnt och vänta in impulsen tillsammans.

Det är väldigt tydligt, både för dem och om man tittar utifrån, om de får kontakt, händerna kanske inte rör sig så mycket men det strålar som ett energifält runt det paret som har fullständig fokus på och kontakt med varandra!

Slowmotion

Dela in barngruppen med en pedagog i varje grupp. Tillsammans i gruppen bestämmer ni en aktivitet som det gör i slow-motion.

- Hur såg Farbrorn, Hunden och Flickan ut när de gick i höststormen?
- Hur ser det ut när en hund springer i slowmotion?
- Hur låter det när man pratar i slowmotion?

Prova gärna fler aktiviteter och alla grupper jobbar samtidigt på golvet. Om ni vill kan ni visa era slow-motion aktiviteter för varandra.

Namn med rörelse

Alla står i en ring, en och en tar ett steg inåt i ringen och säger sitt namn med en rörelse eller gest till. Man kanske säger "Gustav" samtidigt som man hoppar upp i luften, nästa kanske säger "Elinne" och gnuggar sig på näsan, nästa kanske säger "Palle" och viftar på rumpan. Gesten kan vara något som kännetecknar en, något "tics" man brukar göra eller bara något man känner för att göra just då. När en har sagt sitt namn med en gest så ska allihopa ta ett steg fram och upprepa namnet och rörelsen tillsammans. Man går varvet runt men nästa varv ska den som heter namnet stå still och de övriga ska ta ett steg in i ringen och säga personens namn och göra dess rörelse utan att titta på denne. Det gäller att komma ihåg! Men ni kommer ihåg tillsammans!

Ja-leken

En övning i positivitet samt träning i att våga leda. Alla är på golvet, någon vuxen pekar ut någon som börjar ge förslag på vad gruppen ska göra, t.ex. ”Ska vi hoppa?” Då måste resten av gruppen ropa JA!!! och göra detta, denna person fortsätter att ge förslag ”Ska vi dansa?” ”Ska vi ligga och läsa?” osv och de andra skriker entusiastiskt ja och genomför förslaget. Efter ett tag byter man person som föreslår men alla fortsätter hela tiden att bejaka förslaget. Se till att alla i gruppen får vara den som ger förslag och blir ”åtlydd” - en fantastisk känsla!

Förvandlings lek. Dela in rummet i fyra delar. Sätt gärna frystejp som ett stort plus-tecken på golvet. Du introducerar övningen genom att berätta för barnen att i de fyra olika delarna förvandlas man till en liten farbror, en flicka, en hund och en dum farbror. En roll i varje del. Gör gärna en enkel gestaltning i varje del när du introducerar. Barnen rör sig fritt i rummet. De går ut och in i de olika delarna och förvandlas till respektive karaktär. Det skall vara en fri lek med rörelse och förvandlingar i fokus. Genom denna drama lek kommer ni på ett enkelt sätt igång med gestaltningen och kanske uppstår det små spännande möten mellan figurerna och olika scener uppstår

Presenter.

Dela in barnen i par. I denna lek ger ni varandra låtsas-presenter. Övningens syfte är att ge, att ta emot och att tacka. Därigenom förstärks det positiva. Att säga ja till varandras fantasi. Undvika att det blir negativt eller att det blir kommentarer om att det blir fel eller är fel. I fantasin är allt rätt. Vi kan ge bort vad som helst. Här följer tre steg i leken. Vi använder ”boll” som ett exempel på vad man kan ge:

1. A: Här får du en boll!

B Tack för bollen!

Den som ger bestämmer vad som är i presenten.

2. A ger B en present.

B säger: Tack, en boll!

Den som får presenten bestämmer vad det är.

Säg till barnen att de inte tänker ut innan vad de ska ge utan att de hittar på något i stunden.

3. A ger B en present.

B tackar och visar vad det är genom att använda den (mimar).

A gissar: En boll!

5-bilders-saga

Dela in barnen i grupper om fem, sex stycken. Låt varje grupp gå iväg och bestämma fem stillbilder som de berättar "Sagan om den lilla farbrorn" med. Förklara att det är som ett foto, man kan inte röra sig eller prata på bilderna.

När de är klara ber du de barn som är åskådare blunda när du säger det. Du håller ögonen öppna och ser när gruppen ställt sig i ordning i första bilden, sedan när bilden är klar säger du "titta". Sedan säger du "blunda" och gruppen ställer i ordning sig i den andra bilden. När de är klara säger du "titta" osv. Så får de som tittar en "filmkänsla" och ser bara bilderna i ett svep.

För de mindre barnen kanske det räcker med tre bilder.

Denna övning går utmärkt att göra efter en känd saga, till exempel "Hans och Greta". Då kan grupperna gå iväg och i hemlighet bestämma vilken saga de ska göra bilder till och efter "bildspelet" får barnen i publiken gissa vilken saga det var.

Egna pjäser

Om ni vill, kan ni sen göra egna pjäser. Hjälp barnen att bygga upp enkla historier som de kan minnas och sedan spela upp för varandra.

Det kan vara bra att ställa följande frågor:

- Vem/vilka handlar det om?

(T.ex. en farbror och en hund)

- Vad vill huvudpersonen uppnå?

(Han vill ha en vän.)

- Vem/vad stöter hon/han på som hindrar henne/honom?

(Dumma farbröder som sätter krokben.)

- Vad gör hon/han för att övervinna hindret?

(Han sätter upp lappar där det står att han söker en vän)

- Hur går det?

(Han får en hund som vän men då kommer en flicka och blir vän med hunden.)

- Hur slutar det? (De kommer på att man kan vara vänner alla tre.)

För pedagoger

Vi har formulerat lite tankar och frågeställningar som ni kan samtala utifrån. Ta gärna lite tid till att gå igenom handledarmaterialet och planera hur ni skall använda det i barngruppen.

Vad kommer ni ihåg mest från teaterbesöket? Var det något speciellt i föreställningen som ni fått mest reaktioner på? Fick ni några kommentarer från barnen? Hur uppfattar ni barnens reaktioner och vad tror ni att de tyckte om föreställningen? Var det något i innehållet som ni reagerade på?

Positivt? Negativt?

Får alla leka med alla?

Tack för oss!

Farbrorn - Gustav Lundkvist

Hunden - Palle Söderberg

Musiker/Flickan - Elinne Leanderson

Regissör: Roger Westberg

Scenografi: John Söderberg

Dramatisering: Lars-Erik Brossner och Tomas von Brömssen

Musik: Lars-Erik Brossner

Lergök: Eva Lagerheim

Rockmakare: Malin Tivenius

foto Martin Skoog

**Kolla gärna in vår hemsida för info och tips om
flera föreställningar: www.boulevardteatern.se**